

en høit sørgelig Komplikation af Forretninger fra Administrationens Standpunkt, og endelig maa jeg endnu tilføie, der er derved en ikke ringe Fare for Statskassen, som kan blive af meget ubehagelige Følger, naar man ikke tidt er opmærksom paa den. Ege overfor disse Ulemper, hvorom jeg tror, Alle maa siges at være enige, staa jo kun alene som Modvægt Hensynet til den økonomiske Besparelse, der skulde opnaas ved en saadan Amtstuenedlæggelse. Det bliver altsaa i ethvert givet Tilfælde at overveie, om Ulemperne paa til denne Besparelse, eller rettere sagt, om Besparelsen kan siges paa nogen Maade at staa i Forhold til de utvilsomme Ulemper, som Nedlæggelsen fremkalder. Nu er jeg i nærværende Sag bleven oplyst om, at den hele Besparelse, hvorom der var Tale, maatte kunne antages at beløbe sig til 100 Kr., eller, hvis jeg maa oversætte det paa et Sprog, vi Alle bedre kjende og mere let bevæge os i, 50 Rd. Noordan man end vil dømmen om Ulemperne, hvor lidt Medfølelse man end kan have lige overfor al den Bøvær, der paa byrdes Befolkningen ved Amtstuenedlæggelser, hvor let man vil tage det med Hensyn til de utvilsomme Færet for Statskassen og med Hensyn til Administrationens Komplikation, saa tror jeg dog, at Alle, selv den høitærede Finantsminister, maa være enige i, at i nærværende Tilfælde er virkelig 50 Rd. ikke noget passende Ekvivalent for disse Ulemper. Den høitærede Finantsminister synes derfor ogsaa kun at have et, som det forekommer mig, aldeles afgjørende Argument at stille op herimod. Jeg vil her indskyde, at for mig behøves der aldeles intet Argument for at forklare, at den høitærede Finantsminister har forelagt Loven. Jeg har udtalt, og jeg gentager, at der ikke fra min Side er fjerneste Tanke om at ville rejse Skygge af nogen Badel mod Lovens Forelæggelse. Tværtimod, det er min oprigtigste Mening, at den høitærede Finantsminister havde de allernæst afgjørende Grunde til just at komme med Loven i den Form, hvori den er forelagt, Saalænge Kronborg-Spørgsmaalet er i den Stilling, hvori det nu er, gaar det ikke an for den høitærede Finantsminister at tage Initiativet i det Spørgsmaal, som her foreligger, og fordrer, samtidig med at Kronborg-Spørgsmaalet ikke er bragt til Ende, Opretholdelse af denne ene Amtstue. Det maatte han overlade til andre Faktorer i Lovgivningsmagten at gjøre, det kunde kunde han ikke paatage sig. Jeg tror altsaa at kunne sige, at selv den høitærede Finantsminister vil være enig i, at 50 Rd. ikke er et passende Vederlag at byde for de omhandlede Ulemper. Men det Argument, som den høitærede Finantsminister støttede sig til, var jo ogsaa dette, at i nærværende Tilfælde var Forholdet ved Nedlæggelsen nøiagtigt det samme som ved de tre Amtstuer, Rigsdagen har vedtaget at skulle nedlægges, og da jeg havde til-  
 ladt mig at antyde, at den økonomiske Side af

Sagen dog vistnok havde en forskjellig Betydning i disse Tilfælde, saa svarede den høitærede Finantsminister mig, at naar jeg vilde undersøge den finansielle Besparelse, der er flet i de to andre Tilfælde, saa vilde Forholdet ikke komme til at stille sig meget gunstigere ved Nedlæggelsen af de tre tidligere Amtstuer, navnlig ikke ved de to af dem, end i det her foreliggende Tilfælde. Ege overfor denne Udtalelse blev jeg forlegen og troede, at jeg maatte trække mig tilbage, og jeg indskrænkede mig derfor til blot at fremsjøre mod Hovedargumentet dette, som jeg ogsaa tror er afgjørende, det for mig fuldkommen Tilstrækkelige, at naar man har erkjendt, at man har feilet, saa gaar det ikke an at forture med at feile, kun alene paaberaabende sig at ville have en vis Konsekvents. Konsekvents kan være en meget fortræffelig Egenstrib, jeg for mit Vedkommende er saa tilbøjelig som Noget til i høi Grad at prise en konsekvent Afserd, men Konsekvents i at gjøre Feil har jeg flet ingen Sympathi med. Smidertid har jeg naturlig mellem 1ste og 2den Behandling gjort mig Umage med at efterse, om min Erindring med Hensyn til den økonomiske Side af Sagen dog havde i den Grad været fejlagtig, som jeg formodede; men jeg tror at kunne sige, at den høitærede Finantsminister kun kom til at udtale sig, som han gjorde, ved en sieblikkelig Forbustelse, thi Sagen er virkelig væsentlig forskjellig. Jeg skal tillade mig at anføre min Råde, for at den høitærede Finantsminister kan se, at det er fuldkommen paalidelige Oplysninger, jeg meddeler. Den første Lov, hvorved Spørgsmaalet om Nedlæggelse af Amtstuer blev fremdraget, fremkom i Rigsdagssessionen 1871—72, og Lovforslaget selv tilligemed de vedfjede Motiver findes i Tillæg A. til Rigsdagsstidende for den nævnte Samling, Sp. 951 og flere paafølgende. Dette Forslag gif ud paa, at man paa een Gang skulde nedlægge to Amtstuer, nemlig Amtstuer i Næshered og Ringkjøbing Amtstue. Jeg skal nu forbigaa alle de forskjellige Udviklinger, som angaa den Fremgangsmaade, Finantsministeriet fandt det hensigtsmæssigt at træffe med Hensyn til den i Forslag bragte Nedlæggelse, og jeg skal kun bede om, at man vil se Sp. 956 den endelige Opgjørelse, hvor der fremsfores paa den ene Side, hvilke normerede Gager der finde Sted for de paagjældende Amtstuer, og hvilke der i Fremtiden ville komme til at finde Sted, tilligemed de Kontorholdsbeløb, der have fundet Sted, og de fremtidige, der foreslaaes at skulle finde Sted, og som ender med at eftervise, at, hvis man vilde slutte sig til Regjeringens Forslag, vilde der for disse to Amtstuers Vedkommende fremkomme klækkelige Besparelser, nemlig for den ene Amtstue omtrent 2,000 Kr., for den anden Amtstue omtrent 3,000 Kr., for begge tilsammen aldeles nøiagtigt en Besparelse af 5,000 Kr. Dette Lovforslag gif nu ikke uforandret gjennem Rigsdagen; thi man fandt,